آینه

کیهان

شورایی که نگهبان است

محمدصادق فقفوری: صلاحیت دکتر روحانی پیش از انتخابات توسط اعضای شورای نگهبان احراز شده و آرا مأخوذه ایشان هم توسط شورای نگهبان صیانت شده است تا در نهایت توانسته‌اند با اختلاف ۲۶۰ هزار رأی از مجموع ۱۹ میلیون رأی (یعنی با ۰/۷ رأی بیشتر) بر مسند ریاست‌جمهوری تکیه کند. روی دیگر این سخن بدین معناست که رئیس محترم جمهور، خودشان حتما به قانون اساسی کشورمان التزام عملی داشته و سیستم انتخاباتی ذکرشده در قانون اساسی را قبول داشته و بر نظارت استصوابی شورای نگهبان هم عملا تأکید داشته‌اند که خود را نامزد انتخابات کرده و در نهایت هم رئیس‌جمهور شده‌اند؛ چراکه اگر غیر از این بود و ایشان به پروسه انتخابات کشورمان که نظارت استصوابی شورای نگهبان بخش جدایی‌ناپذیر آن است، اعتقادی نمی‌داشتند، اساسا نباید خود را نامزد انتخابات می‌کردند یا اگر خود را نامزد انتخابات هم می‌کردند و به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران التزام نمی‌داشتند، نبایستی توسط شورای نگهبان احراز صلاحیت می‌شدند، که احراز صلاحیت شده‌اند.

قانون

فهم اصولگرایانه از نظارت استصوابی

داوود حشمتی: رسایی در گفت‌وگو با فارس در تأیید نظارت استصوابی مثال جالبی می‌زند که نوع نگاه آنها را به رأی مردم -بخوانید حق‌الناس- نشان می‌دهد. نگاهی که در آن مردم را با دخترانی که قرار است شوهر کنند و خانواده برای آنها تصمیم می‌گیرد و همچنین کودکان دبستانی و دانش‌آموزان مدرسه هم‌تراز گرفته است. مشکل اصلی اصولگرایی (خصوصا از جنس پایداری) همین نوع نگاه به جایگاه رأی و نظر مردم است. آنها مردم را تنها مخیر به انتخاب این «ساندویچ» یا آن «ساندویچ» می‌دانند. ملتی که در نگاه آنها، آن‌قدر صغیر است که باید برایش تصمیم گرفت. این وسط شما هم دنبال این نگردید که چه شد آن گفتمانی که از«ملت رشید» و«ملت بزرگ» ایران سخن می‌گفت. به دنبال این نباشیم که عقل و خرد جمعی مردم ایران آن‌قدر فهیم و بزرگ است که سره را از ناسره تشخیص داده و می‌دهد. مشکل در این نوع نگاه است. نگاهی که متوجه نمی‌شود حد انتخاب مردم ایران بالاتر از این است که آن را با «ساندویچ‌خریدن» قیاس کنیم. بعد از داخل این استدلال حق نظارت آن‌هم به شکل استصوابی آن را بیرون بکشیم.

ابتکار

گمانه‌زنی درباره دیدار روحانی و اوباما

حسن روحانی اولین سفر خود به نیویورک را در حالی انجام داد که نگاه جهان به ایران بعد از هشت سال دولت نهم و دهم کمی با شک و تردید همراه بود. دولت یازدهم ادبیاتی متفاوت با دولت قبل در دستور کار قرار داد، وقتی روحانی از صلح جهانی صحبت کرد و طرح waw را مطرح نمود دیگر صندلی‌های خالی شاهد سخنرانی رئیس‌جمهور ایران نبود و البته در همان سفر اول دیدارها با مهم‌ترین کشورها صورت گرفت. تماس تلفنی باراک اوباما، رئیس‌جمهوری آمریکا، در اولین سفر با روحانی و دیدار رئیس‌جمهوری دولت یازدهم با نخست‌وزیر انگلستان به‌عنوان رویدادی برای اولین‌بار پس از انقلاب در سفر دوم از جمله نقاط قابل‌توجه این سفرها بود. حال در آستانه سفر سوم، احتمال دیدار رؤسای جمهوری ایران و آمریکا در چهارچوب دیدار سران کشورهای ایران و ۵+۱ مورد گمانه‌زنی قرار گرفته است.

اعتماد

یک سال پس از حکم محکومیت رحیمی

رحیمی بارها عنوان کرده که پول‌های به‌دست‌آمده را برای کمک به انتخابات ۱۷۰ تن از نمایندگان مجلس خرج کرده است. بنابراین روشن است که آنان نمی‌توانستند در برابر انتصاب‌های احمدی‌نژاد موضعی مبتنی بر عقلانیت اتخاذ کنند و حتی مجبور بودند که چند تن محدود از دوستان خود را که مخالف این انتصابات و عملکرد آنان بودند؛ تخطئه و منزوی کنند. به همین دلیل و با وجود بسیاری از ابهامات در همان موقع انتصاب رحیمی به‌عنوان معاون اول، ۲۱۱ نفر از نمایندگان اصولگرا قاطعانه از انتصاب وی حمایت کردند تا کوچک‌ترین شائبه‌ای در حمایت آنان از احمدی‌نژاد و رحیمی به وجود نیاید. ولی ظاهرا نزد اصولگرایان تندرو دیوار حاشا بلند است و امروز به‌راحتی می‌توانند خود را داعیه‌دار مبارزه با فساد جا بزنند و جالب اینکه معتقدند در این راه هزینه هم داده‌اند؛ ولی نمی‌گویند چه کسانی این هزینه را بر آنها بار کرده‌اند و چگونه؟!

جوان

نقطه هدف در انزوای نیروهای مؤمن به انقلاب

عباس حاجی‌نجاری: در کنار عرصه‌های دفاعی و امنیتی که حضور نیروهای مؤمن به انقلاب به مهم‌ترین عنصر قوام‌بخش اقتدار ملی و بازدارندگی دفاعی ایفای نقش کرده‌اند، این روحیه عرصه‌های دیگر نظیر عرصه‌های اقتصادی، صنعتی و اجتماعی را نیز متحول کرده است، کسی نمی‌تواند در این تردید کند که پیشرفت‌های علمی و صنعتی ما در عرصه هسته‌ای و فضایی متأثر از وجود همین روحیه در نیروهای تلاشگر است که به‌عنوان عاملی مهم و اثربخش پشتوانه تیم مذاکره‌کننده ایران در مذاکرات هسته‌ای بود و چه بسا اگر آن دستاوردها نبود، ایران امکانی برای چانه‌زنی در مذاکرات نداشت و این در حالی است که سوگمندانه باید اشاره داشت که حمله به نیروهای مؤمن به انقلاب در پوشش افراط و افراط‌گرایی با هدف جاانداختن اعتدال و اعتدال‌گرایی صورت می‌گیرد.

عصام حداد، فعال سیاسی لبنانی، در گفت‌وگو با «شرق»:

اروپا می‌خواهد با قدرت گرفتن ایران بحران منطقه را حل کند

می‌خواستند از عراق تا چچن، تندروهای مذهبی را علیه ایران بسیج کنند

عکس: ایسنا

لاله رشیدی

از آغاز ناآرامی‌های سوریه چهار سال می‌گذرد؛ اتفاقی که همزمان با شروع «بهار عربی» در میان اعراب رخ داد و الان زمستانش را هم از سر گذرانده است و نمی‌داند بعد از زمستان چه فصلی باید بیاید که از این زمستان هم روسیاه‌تر باشد. هزاران هزار کشته، معلول، بی‌خانمان و آواره و اینک موج پناه‌جویانی که سوژه هم‌زمان نفرت و دلسوزی برای اروپاییان شده‌اند. دلشوره برای فردای خاورمیانه به‌ویژه سوریه و عراق با ترس از سربرون‌آوردن نیروهایی بدتر از داعش درهم آمیخته است. تجربه نشان داده که در خاورمیانه حد و مرزی برای سربرآوردن نیروی بدتر وجود ندارد. فراموش نکنیم روزهایی را که ظهور نیرویی بدتر و متحجرتر از القاعده ناممکن می‌نمود ولی «داعش» با خاورمیانه چنان کرد که القاعده، روسفید شد! حالا ایران، به‌عنوان کشوری که از منظر فکری، مذهبی و سیاسی، نقطه مقابل گروه‌های تکفیری در منطقه به‌شمار می‌رود، هم بخشی از دیپلماسی خود را معطوف به ایجاد همگرایی و حساسیت برای ایجاد ثبات در منطقه کرده است. «عصام حداد»، فعال سیاسی لبنانی است که سال‌ها در کنار یاسر عرفات با رژیم اسرائیل جنگیده و جزء اولین گروه اعزامی جبهه آزادی‌بخش فلسطین به ایران در فردای انقلاب بوده است، گروهی که ساختمان سفارت اسرائیل را تحویل گرفتند و پرچم فلسطین را بالای آن به اهتزاز درآوردند. او پیش از آغاز گفت‌وگوی خود با «شرق»، می‌گوید که بیش از ۸۰ درصد مردم خاورمیانه در فقر مطلق به سر می‌برند و تنها آرزویش این است که روزی مردم محروم منطقه از این همه آشفتگی رها شوند.

با توجه به نقشه سوریه و حرکت نیروهای معارض اسد و ارتش سوریه، توازن میان نیروهای درگیر در این کشور به چه صورت است؟

در شمال سوریه، کردها و آسوری‌ها مستقر هستند که با همکاری حزب کارگران کردستان ترکیه به نبرد با داعش مشغول‌اند. نیروهای کرد ازجمله صادق‌ترین نیروهای حاضر در منطقه هستند که برای مبارزه با داعش از هیچ جان‌فشانی‌ای دریغ نکرده‌اند. به غیر از غرب سوریه، که تا حدودی تحت کنترل دولت سوریه و نیروهای مخالف بشار اسد است، مناطق دیگر کاملا در حال حاضر تحت کنترل داعش است که البته جمعیت بسیار کمی در آن ساکن هستند. همان‌طور که در نقشه سوریه پیداست، رود فرات از این منطقه عبور می‌کند. کنترل رود فرات تقریبا در دست داعش است. داعش علاوه بر اینکه از شمال با ترکیه هم‌مرز شده است، قلمرو خود را تا مرزهای اردن نیز بسط داده است. این منطقه‌ای که در کنترل داعش است به‌لحاظ تاریخی منطقه مهمی است. هارون‌الرشید در کنار رود فرات دستور ساخت شهر «رافقه» در کنار شهر رقه را داد. بخشی از جنگ‌های صلاح‌الدین ایوبی نیز در این منطقه رخ داد. ولی با وجود این در این منطقه تا قبل از داعش، خلق‌های مختلف در کنار هم در حال زندگی بودند.

اما درون قلمرو داعش در خاک سوریه، یک بخش بسیار کوچکی در شرق سوریه وجود دارد که تمام اطرافش به اشغال داعش درآمده است اما این بخش هنوز تحت کنترل دولت سوریه باقی مانده است.

بله. بخش‌هایی از استان «دیرالزور» که سومین پایگاه هوایی مهم سوریه است الان در کنترل ارتش دولت سوریه است.

چگونه داعش کل این منطقه را توانسته اشغال کند ولی این بخش را، که درون بخش‌های اشغال‌شده به دست داعش است، نتوانسته هنوز تحت کنترل خود داشته باشد؟

برای اینکه این بخش‌های اشغال‌شده تقریبا خالی از سکنه بودند. اینجا ولی پنج هزار نفر جمعیت دارد و از طریق هوایی به این بخش کمک می‌رسد. هنوز چندین قبیله اینجا حضور دارند که علیه داعش هستند. درواقع مسئله اصلی این است که بخش‌هایی که به دست داعش در سوریه اشغال شده است به خودی خود برای داعش مهم نبود. غیر از مسئله نفت منطقه تحت اشغال داعش، مسئله مهم دیگر این بود که اینجا مرز سوریه با اردن است. این صحرا تا عربستان سعودی ادامه دارد. (درواقع این مسیری بود که عرب‌ها ابتدا در آن سال‌ها از طریق همین صحرا از حجاز به شام رسیدند). بخشی از نیروهای داعش از افسرهای سابق ارتش صدام هستند که آن سال‌ها به اردن مهاجرت کردند. افسران بعثی قبل از مسئله داعش در قسمت بین منطقه انبار موصل و مرز اردن با آمریکا می‌جنگیدند که می‌شود گفت درواقع تمام مناطق سنی‌نشین را شامل می‌شد و اینجا که الان در دست داعش است، منطقه مناسبی بود که از آن وارد عراق شوند. از نظر داعش که بخشی از آنها همین بعثی‌های سابق بودند، این کریدور به خاک عراق، باید همچنان حفظ شود.

عراقی‌های نزدیک به دولت اسد، نمی‌توانند از همین منطقه برای کمک به سوریه استفاده کنند؟

برنامه این بود که راه نفوذ نیروهای مدافع بشار اسد از عراق به سوریه نیز در این کریدور بسته شود. به همین دلیل موصل را اشغال کردند. چراکه کشورها و نیروهای هوادار دولت سوریه، از طریق این راه زمینی به این کشور کمک لجستیکی می‌کردند. خود منطقه خیلی مهم نیست. درواقع اشغال این منطقه به‌خاطر نفت است اما بعثی‌ها و داعش گمان می‌کردند از این راهرو برای بستن راه ورودی ایران از طریق موصل به سوریه هم استفاده می‌کنند. ارتش سوریه برای تأمین نیروهای نظامی و اسلحه مشکل دارد. درواقع با اشغال موصل راه‌ها برای کمک به سوریه بسته شد. درواقع راه ورودی تمام نیروهای نظامی که خواهان کمک به بشار اسد بودند از این طریق بسته شد. وظیفه اصلی داعش این بود که این راه را ببندد. درواقع اگر موصل در دست داعش نبود تا الان با همکاری ارتش سوریه و کردها، داعش به‌کلی از سوریه بیرون رانده شده بود. وظیفه اصلی داعش این بوده که راه را برای کمک به سوریه مسدود کند.

ترکیه چه نگاهی به این مسیر استراتژیک دارد؟

این راه برای ترکیه نیز بسیار مهم است، درواقع داعش از طریق این قسمت با ترکیه ارتباطش را حفظ می‌کند.

شمال غربی سوریه به‌غیر از منطقه روژآوا که کردها در آنجا در حال نبرد با داعش هستند تحت کنترل جبهه النصره و احرارالشام قرار دارد که زمانی، شاخه‌ای از «النصره» بود.

بله. همین‌طور است. درواقع این گروه‌ها متناسب با اینکه چه کسی به آنها پول می‌دهد گرایش‌های سیاسی‌شان عوض می‌شود. این دو به‌دلیل مسائل مالی با هم اختلاف دارند. این دو گروه بیشتر قسمت شمال‌غربی سوریه را تحت تصرف خود دارند. «ادلب» در کنترل جبهه النصره و اطرافش در اختیار احرارالشام است.

الان کدام‌یک قوی‌تر است، یا به بیان دیگر توازن قوا الان به سمت کدام است؟

قطعا جبهه النصره. رئیس جبهه النصره «فاروق طیفور» است که اخوانی است و با دولت سوریه در زمان حافظ اسد در سال‌های ۸۱-۱۹۷۹ جنگیده است. نیروی اجرائی او در منطقه «جولانی» است ولی رهبری این جریان با فاروق طیفور است. مسئله اصلی این است که این جریان وابسته به اخوان‌المسلمین است. گاهی صحبت‌هایی می‌شود مبنی بر اینکه اینها وابستگی به القاعده دارند ولی من فکر می‌کنم نیروی تأثیرگذار بر این دو گروه و نیروی پیش‌برنده این دو گروه، اخوان‌المسلمین است. احرارالشام آخرین‌بار اعلام کرد ما به القاعده کاری نداریم. اما واقعیت این است که این گروه‌ها چه اخوانی باشند چه نباشند، هر دو بازیچه ترکیه هستند. یادمان نرود که جبهه النصره به فرماندهی فاروق، در ترکیه تشکیل شد.

اما رقابتی الان بین این دو گروه شکل گرفته است که هرکدام خود را نیروی اصلی معتدل معرفی کنند و در معادلات سیاسی آتی سوریه اگر قرار بر سرکار آوردن یک نیروی معتدل باشد کدام‌یک از این دو آن را نمایندگی می‌کند؟

جبهه النصره نیروی مخالف اصلی در سوریه است. این گروه تلاش‌های بسیاری کرد تا با همکاری ترکیه و قطر از فهرست گروه‌های تروریستی بیرون بیاید. اما هنوز همچنان در این فهرست هست. اما از طرف دیگر با این مسئله روبه‌رو هستیم که آمریکا، اینها را در فهرست گروه‌های تروریستی قرار می‌دهد اما از طرف دیگر از آنها پشتیبانی می‌کند. به‌طور مثال تا الان که دو بار قصد داشته است به ارتش آزاد سوریه از طریق هوایی کمک کند اما عملا مهمات به دست جبهه النصره رسیده است.

به نظر شما این اتفاق عمدی بوده است؟

صددرصد عمدی بود. در این منطقه ترکیه نقش اصلی را بازی می‌کند. آمریکا و ترکیه به همه مخالفان اسد کمک کردند. فقط این مسئله برایشان مهم بود که منطقه‌ای که در کنترل اسد است کوچک شود، ورودی عراق به سوریه را هم ببندند و ارتش سوریه را از نظر روحی تضعیف کنند.

به ارتش آزاد سوریه اشاره کردید. امروز، این ارتش چه وضعیتی دارد؟

واقعیت این است که چیز زیادی از ارتش آزاد سوریه باقی نمانده است. فقط در مناطقی که در مجاورت اردن است با پشتیبانی آمریکا بخش‌هایی همچنان در تصرفشان باقی مانده است. این جریان عملا مرده است! خیلی از اینها افسرهای ارتش سوریه بودند که مخالف سیاست‌های سوریه بودند ولی به‌هیچ‌عنوان هم نمی‌خواهند نوکر آمریکا باشند. خیلی از اینها دیگر نمی‌جنگند و به کشورهای دیگر از جمله مصر مهاجرت کرده‌اند. در ارتش آزاد سوریه دست‌کم ۴۰۰ افسر ارتش اعلام کرده‌اند که دیگر حاضر نیستند علیه اسد بجنگند. در روزهای اول ناآرامی‌های سوریه ارتشی‌ها و یک‌سری ازگروه‌های چپ سوری دور هم در شهر «قاضی انتر» جمع شدند و شورای ملی سوریه (ائتلاف وطنی سوری) را تشکیل دادند. این تشکیلات همچنان با نام شورای ملی سوریه در حال فعالیت است. الان کسی که عهده‌دار ریاست این تشکیلات است «خالد الخوجه» نام دارد که تمایلات اخوانی دارد.

اتفاقی که در یمن افتاد به عربستان نشان داد برای پایان درگیری با یمن باید بازی دیگر قدرت‌های منطقه را جدی بگیرد، اگر نه بحرانش حل نخواهد شد. ایران نه به‌خاطر مذهب قدرت‌نمایی و فقط به‌خاطر منافعش می‌خواهد به اینها پیغام دهد باید شما منافع ایران را ببینید و درواقع این توافق اتمی بین ایران و کشورهای غربی حامل یک پیام جدی است

یعنی شورای ملی سوریه با ارتش آزاد سوریه همکاری می‌کند؟

نه، ارتش آزاد سوریه فقط همان قسمت‌هایی را که نزدیک به اردن است، در اختیار دارد. درواقع این نیروی ائتلاف (شورای ملی سوریه) اول ادعا کرد همه نیروها را در بردارد. تعدادی از افسرهای ارتش آزاد نیز در این شورا هستند. اما واقعیت این است که ارتش آزاد تنهاست. درواقع شورا اصلا نمی‌تواند به ارتش آزاد سوریه دستور بدهد. نیروی اصلی شورا، اخوان‌المسلمین است. بقیه نیروها در شورا، احزاب کوچکی هستند که قبلا در سوریه فعال بودند.

اما شما گفتید که اخوان پشت جبهه النصره است؟

جبهه النصره تنها بازوی مسلح اخوان است و بازوی سیاسی اخوان نیست. آنها در سال ۲۰۱۱ شورای ملی سوریه را با گروه‌های دیگر که اغلب آنها در پاریس، استکهلم، قطر و ترکیه بودند، ایجاد کردند. نیروی اصلی این جریان، اخوان‌المسلمین بود. اینها می‌گفتند ما می‌خواهیم همه را متحد کنیم. از سال ۲۰۱۱ تا آخر سال ۲۰۱۳ با توجه به اینکه در مصر اخوانی‌ها سرکار بودند. برای اینکه اینها فکر می‌کردند با کمک اخوان‌المسلمین می‌توانند همه را در یک‌جا جمع کنند تا اینکه ژنرال سیسی در مصر روی کار آمد و بساط اخوان در مصر برچیده شد. به‌دنبال برخورد شدید دولت جدید قاهره با اخوان‌المسلمین، شورای ملی سوریه بی‌خاصیت شد.

ولی اخوان‌المسلمین که هنوز رابطه‌اش را با نیروهای مخالف اسد حفظ کرده است؟

بله ولی اخوان الان جبهه النصره را دارد و عملا دیگر به این ائتلاف نیاز ندارد. اگر کسی به قطر برود و سراغ شورای ملی سوریه را بگیرد، دفتر غیررسمی جبهه النصره را نشان می‌دهند، ولی اگر مایل باشد با نماینده جبهه النصره گفت‌وگو کند، به‌صورت رسمی امکان‌پذیر نیست و می‌گویند آنجا دفتر ندارند، اما اگر رابطه خوبی با سازمان امنیت قطر و آمریکا داشته باشید امکان ارتباط با جبهه النصره را کاملا مهیا می‌کنند. در شورای ملی، گروه‌های مختلفی هستند که در جامعه به‌ویژه طبقه متوسط نفوذ دارند اما چون گروه‌های دیگر برنامه ندارند، هژمونی این ائتلاف همچنان با اخوان‌المسلمین است.

این‌گونه به نظر می‌رسد که شورای ملی سوریه فقط ویترینی از ائتلاف است. یا شاید به زبان دیگر جبهه النصره می‌داند که نمی‌تواند تحت نام خود به‌صورت سیاسی در جوامع بین‌المللی حضور به هم رساند به همین دلیل ویترین ائتلاف، با نام شورای ملی سوریه برایش پوشش خوبی برای حضور در عرصه بین‌المللی فراهم می‌کند.

بله درواقع می‌توان گفت از افراد و گروه‌هایی که غیر از جبهه النصره و اخوان‌المسلمین در شورای ملی سوریه هستند عملا فقط سوءاستفاده می‌شود. چون هژمونی با اخوان است. ۹۰ درصد شورای ملی سوریه از اعضای اخوان تشکیل شده است و ۱۰ درصد دیگر از بیش از ۳۰ گروه دیگر.

به نظر می‌رسد که آمریکایی‌ها ظاهرا از دو جبهه در حال فشارآوردن به داعش هستند. یکی از جبهه شمالی از طریق ترکیه و دیگری در جبهه جنوبی از طریق عراق. این زیر فشار قراردادن داعش را باید جدی تلقی کنیم یا سیاستی موقت است؟

آمریکایی‌ها می‌گویند ما با ترکیه علیه داعش می‌جنگیم و با ارتش سوریه هم نمی‌خواهیم همکاری کنیم. آمریکا همچنان مایل است ارتش خودش را شکل دهد. دو بار هم صد نیروی فراری ارتش را به‌منظور شکل‌دادن به ارتش جدید سوریه در خاک ترکیه تعلیم دادند، اما این نیروهای تعلیم‌دیده یک‌بار به دست نیروهای جبهه النصره و بار دیگر احرارالشام افتادند. همه این حمله‌ها علیه داعش از سمت آمریکا نمایشی است. اینها دنبال این هستند که وضعیت سوریه را در این حالت نگه دارند. واقعیت این است که آمریکا و متحدانش به ارتش سوریه می‌گویند شما حق ندارید ارتش را به مناطقی که در کنترل شما نیست بفرستید، اما از طرف دیگر عملا به جبهه النصره و احرارالشام اجازه می‌دهند مواضع ارتش سوریه را بمباران کنند. همین الان احرارالشام علیه ارتش سوریه در ادلب و آلپو در حال نبرد است. ارتش آزاد سوریه هم از جنوب از طریق جولان به ارتش سوریه فشار می‌آورد. همه فشارها برای این است که ارتش سوریه در یک محدوده کوچک حول‌وحوش دمشق باقی بماند. پیغام مشخص است؛ چیزی نباید عوض شود و سوریه باید در این وضعیت باقی بماند؛ در حقیقت بشار اسد را زندانی این وضعیت کرده‌اند. از طرف دیگر هم راه ورود حزب‌الله و نیروی نظامی عراق را برای کمک به سوریه بسته‌اند. همه این تلاش‌ها برای این است که درواقع فقط نوارِ باریکی در کنار دریای مدیترانه سهم بشار اسد باقی بماند و نه بیشتر. قسمتی که الان در اختیار سوریه است بیشتر از ۲۰ درصد نیست، اما بیشتر جمعیت سوریه در این مناطق زندگی می‌کنند.

آیا واقعا ازبین‌بردن احرارالشام و جبهه النصره و حتی داعش امکان‌پذیر نیست؟

حقیقت ماجرا این است که ترکیه به‌راحتی می‌تواند ظرف چند روز اینها را مغلوب کند و ارتش سوریه هم با وجود همه کاستی‌ها می‌تواند تکلیف اینها را خیلی زود روشن کند، اما ترکیه و آمریکا عملا مانع این مسئله هستند. مثلا نگاهی به وضعیت شهر زبدانی بیندازید. زبدانی بزرگ‌ترین پایگاه ارتش آزاد سوریه بود. سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ به‌دلیل اینکه این منطقه نزدیک لبنان است از اینجا ارتش آزاد سوریه را تجهیز می‌کردند. زبدانی راه بسیار مناسبی برای عبورومرور ارتش آزاد سوریه شده بود، اما حزب‌الله این راه را بست. بعد از بسته‌شدن زبدانی به دست نیروهای حزب‌الله، از جولان به ارتش آزاد سوریه کمک توپخانه‌ای می‌شود. از لحظه‌ای که زبدانی از دست نیروهای مخالف دولت سوریه خارج شده است هرروز این منطقه که مردم عادی شیعه در آن زندگی می‌کنند به دست اینان بمباران می‌شود. پیغام این است: اگر می‌خواهید بمباران متوقف شود باید زبدانی را ترک کنید و به ما تحویل دهید. برای آمریکا این مهم است که به ایران و روسیه پیغام دهد که شما نمی‌توانید چیزی را در اینجا عوض کنید؛ خود آمریکا هم دنبال این است که سوریه را چندپاره کند. برای اینها مهم بود که نفوذ ایران را در سوریه از بین ببرند، به همین دلیل بود که با داعش شروع کردند و الانبار و موصل را گرفتند تا راه نفوذ ایران را ببندند. داعش یک وسیله است.

پس آمریکا عملا دنبال حل مسئله داعش نیست؟

همین‌طور است. وقتی که آمریکا اعلام می‌کند ازبین‌بردن داعش زمان می‌برد و سال‌ها طول می‌کشد، بدین معناست که آمریکا می‌خواهد اول مسئله سوریه را روشن کند.

الان وضعیت جدیدی که در منطقه با آن روبه‌رو هستیم مسئله یمن است که به نظر می‌رسد با شکلی از توافق بر سر مسئله یمن، این پیغام برای عربستان سعودی ارسال می‌شود که اگر به‌دنبال حل مناقشات خود با یمن است با توجه به اینکه نیروهای حامی حوثی‌ها اندکی عقب‌نشینی کرده‌اند، او هم باید درباره مسئله سوریه تا حدودی عقب‌نشینی کند.

اتفاقی که در یمن افتاد به عربستان نشان داد برای پایان درگیری با یمن باید بازی دیگر قدرت‌های منطقه را جدی بگیرد، اگر نه بحرانش حل نخواهد شد. ایران نه به‌خاطر مذهب قدرت‌نمایی و فقط به‌خاطر منافعش می‌خواهد به اینها پیغام دهد باید شما منافع ایران را ببینید و درواقع این توافق اتمی بین ایران و کشورهای غربی حامل یک پیام جدی است و آن اینکه ایران باید به‌عنوان یک قدرت در منطقه به رسمیت شناخته شود. عربستان مایل بود از مصر برای سرکوب ایران در منطقه یاری بگیرد اما مصر هم اعلام کرد به‌هیچ‌عنوان نمی‌خواهد آلت دست عربستان باشد.

مصر چه نگاهی به سوریه و شرایط آن دارد؟

بله یکی از دلایلش هم این است که مصر مایل است در برابر عربستان بایستد.

ادامه در صفحه ۷

آینه دیروز

۹ سال پیش در چنین روزی

اعتماد

- محمود احمدی‌نژاد: ایران همیشه آماده گفت‌وگو و مذاکره در شرایط عادلانه است- امیدواریم با نهایی‌شدن قرارداد انتقال گاز ایران از طریق خط لوله صلح پاکستان و هند، سطح مبادلات اقتصادی و تجاری کشورهای منطقه به‌ویژه ایران و پاکستان افزایش یابد
- نارضایتی گسترده بانک‌ها از تغییر رسمی ساعت کار- دولت برای حل مشکل ترافیک و محدودکردن مشکلات آن، مجبور است به سایر بخش‌ها مانند بانک‌ها فشار بیاورد
- وزیر کار و امور اجتماعی خبر داد؛ وجود ۱۸.۵ میلیون نیروی کار غیردولتی در کشور- به گفته مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی، منابع صندوق بیمه بیکاری تخلیه شده است
- پاپ در پی افزایش خشم مسلمانان جهان اعلام کرد؛ متأسفم! - آنگلا مرکل، از اظهارات پاپ دفاع کرد و هم‌زمان اعتراض رهبران سیاسی و مذهبی کشورهای مسلمان ادامه دارد
- مقامات فلسطینی فاش کردند؛ مبادله گلعاد با ۷۴۰ اسیر فلسطینی

اعتماد ملی

- واکنش رئیس کل بانک مرکزی به محدودیت‌های تجاری برای ایران؛ دلار را دور می‌زنیم- سه بانک ژاپنی به پیروی از آمریکا فعالیت‌های بازرگانی با بانک صادرات را متوقف می‌کنند
- اطلاعیه انجمن صنفی روزنامه‌نگاران درباره توقیف روزنامه شرق و ماهنامه نامه، حافظ و خاطره- این انجمن در پایان تصریح کرده است که به مسئولان مربوطه درباره آنچه تفاسیر مضیق یا سلیقه‌ای از قوانین موضوعه خوانده تذکر می‌دهد و امیدوار است روندی که غیراصولی نامیده، هرچه سریع‌تر متوقف شود
- حمله به دفتر روزنامه اعتماد ملی- حوالی ساعت دو بامداد دیروز سه کوکتل‌مولوتف به سمت دفتر روزنامه پرتاب شد که یکی از آنها منفجر شد، اما تلاش نگهبان مانع از انفجار دو کوکتل‌مولوتف دیگر شد

جمهوری اسلامی

- احمدی‌نژاد در اجلاس سران جنبش عدم تعهد: جنبش عدم تعهد باید در شورای امنیت نماینده دائم و حق وتو داشته باشد
- صفار هرندی [وزیر ارشاد]: حملات رسانه‌ای غرب به اسلام بیشتر از هجوم فیزیکی بوده است
- رهبر انقلاب در دیدار نخبگان و برگزیدگان جوان: حرکت پرشتاب محققان ایرانی، عقب‌ماندگی‌های تاریخی را جبران خواهد کرد
- سخنگوی وزارت خارجه: اظهارات پاپ، مطابق با اهداف سیاسی و ستیزه‌جویانه است
- در هفت ماه گذشته با ۱۵درصد افزایش؛ مبادلات تجاری ایران و آمریکا به ۱۵۵میلیون دلار رسید
- برداشت دولت از حساب ذخیره ارزی ۲.۵ برابر شد

رسالت

- وزیر اطلاعات: آمریکا برای رسیدن به اهداف خود، روزنامه‌نگاران را محور قرار داده است
- آیت‌الله فاضل لنکرانی: پاپ به دین اسلام، جاهل و بی‌اطلاع است
- حدادعادل در شهر ری: رهاسازی قیمت بنزین نابخشودنی است
- احمدی‌نژاد در نطق رسمی نشست سران جنبش عدم تعهد؛ جنبش غیرمتعهد با ایجاد عضو دائم، شورای امنیت را اصلاح کند

جوان

- رهبر فرزانه انقلاب در دیدار نخبگان جوان: جوانان بدون ترس از شکست وارد میدان‌های بزرگ شوند
- اعتماد ملی با جبهه اصلاحات ائتلاف نمی‌کند- [رسول منتجب‌نیا]، قائم‌مقام حزب اعتماد ملی با تأکید مجدد بر اینکه حزب اعتماد ملی با عنوان و تابلو خود در انتخابات خبرگان و شوراها شرکت خواهد کرد، گفت: با جبهه اصلاحات تعامل می‌کنیم؛ نه ائتلاف
- ۸۰ هزار تومان؛ هدیه سال جدید تحصیلی برای فرهنگیان
- اعلام آمادگی علمای اسلام برای پاسخ به اظهارات پاپ- حدادعادل: سخنان پاپ، واکنش به موج بیداری جهان اسلام است

اطلاعات

- بخشی از ذخایر ارزی ایران، غیردلاری می‌شود- ایران می‌تواند درآمدهای نفتی خود را به بانک‌های کشورهای همسایه منتقل کند
- غیرمتعهدها: تنها راه، مذاکرات بدون پیش‌شرط با ایران- ایران آمادگی خود را برای میزبانی نشست شانزدهم سران جنبش عدم تعهد اعلام کرد
- رئیس مجلس خواستار سهمیه‌بندی و کنترل مصرف بنزین در کشور شد
- افزایش ۳ هزار مگاواتی ظرفیت نیروگاه‌های کشور